

OPRACOWANIE PRAWNE

dot. zapewnienia medykamentów ochrony indywidualnej podczas epidemii

Placówka medyczna jako każdy pracodawca ma obowiązany chronić zdrowie i życie pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki (*art. 207 § 2 Kodeksu pracy - k.p.*), jak również ma obowiązek ustalenia rodzaju środków ochrony indywidualnej, których stosowanie na danym stanowisku pracy jest niezbędne (*art. 237⁸ § 1 k.p.*). Pracodawca ma w tym zakresie obowiązek zachowania należytej staranności i podjęcia wszelkich możliwych działań w zakresie m.in. uniemożliwiających (wykluczających) narażenie personelu medycznego na zakażenie chorobami w czasie wykonywania pracy.

Każda placówka ochrony zdrowia musi zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pracy, zarówno pracownikom, jak i współpracownikom, tzn. osobom wykonującym swoje prace na podstawie innych umów (*np. umowa o świadczenie usług, umowa zlecenia, itp.*). Sąd wskazywały, że obowiązek ochrony życia lub zdrowia ludzkiego zagrożonych w procesie pracy nie może być uzależniony lub zróżnicowany według podstawy prawnej zatrudnienia (*vide: wyrok NSA z dnia 4 kwietnia 2017 r., I OSK 1558/15*).

W przypadku pracowników stanowi o tym wprost art. 237⁶ k.p., zgodnie z treścią którego pracodawca jest obowiązany dostarczyć pracownikowi nieodpłatnie środki ochrony indywidualnej, jeżeli są niezbędne do zabezpieczenia przed działaniem niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia czynników występujących w środowisku pracy - kiedy nie można uniknąć zagrożeń lub nie można ich wystarczająco ograniczyć za pomocą środków ochrony zbiorowej albo odpowiedniej organizacji pracy. W przypadku współpracowników taki obowiązek wynika z art. 304 § 1 k.p., zgodnie z którym pracodawca jest obowiązany zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pracy także osobom fizycznym wykonującym pracę na innej podstawie niż stosunek pracy w zakładzie pracy (*w tym prowadzących na własny rachunek działalność gospodarczą*).

Oznacza to, że jeżeli pracownik lub współpracownik „zmuszony” jest przebywać w miejscu, gdzie występuje koronawirus lub jest duże ryzyko jego występowania, należy wyposażyć go w odpowiednie środki, w tym rękawiczki, gogle ochronne, fartuchy, przyłbicy, odpowiedniej jakości maseczki ochronne, ale także płyny do dezynfekcji, czy płyny antybakteryjne.

Pracodawca ma obowiązek zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe. W tym zakresie Ministerstwo Zdrowia wskazało m.in. jakie normy powinny spełniać konkretne środki ochrony indywidualnej, wykorzystywane podczas zwalczania epidemii COVID-19 (<https://www.gov.pl/web/zdrowie/informacje-dotyczace-produktow-wykorzystywanych-podczas-zwalczania-covid-19>).

Co bardzo istotne, dostarczone pracownikowi medycznemu środki ochrony indywidualnej muszą nie tylko spełniając np. powyższe normy, ale także być dopasowane rozmiarem do danego pracownika medycznego, w przeciwnym razie nie chronią go w sposób odpowiedni.

Dalsze przepisy wskazują, że:

- pracodawca ma obowiązek zapewnić także odpowiednio pranie, konserwację, naprawę, odpylanie i odkażanie powyższych środków ochrony indywidualnej;
- nie może dopuścić pracownika do pracy bez środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, przewidzianych do stosowania na danym stanowisku pracy (art. 237⁹ § 1 i 2 k.p.).

Niedopełnienie powyższych obowiązków przez zakład leczniczy może rodzić różne skutki:

- może zostać ocenione jako ciężkie naruszenie jego podstawowych obowiązków i jako takie stanowić podstawę rozwiązania przez pracownika stosunku pracy bez wypowiedzenia (art. 55 § 1¹ k.p.);
- może rodzić odpowiedzialność cywilną placówki wobec pracownika lub współpracownika, gdy udowodni on, że poniósł on szkodę materialną (np. zwiększone wydatki na leczenie, zakup leków, koszty zalecanej odpowiedniej diety, koszty przejazdu na badania i wizyty kontrolne, ale także utracone zarobki w innej placówce na skutek choroby lub odosobnienia) lub również krzywdę (np. cierpienie, lęk o życie własne lub osób najbliższych).

opracowanie na dzień 02 kwietnia 2020r.

Karol Kolankiewicz
adwokat, Prezes Zarządu ISPOZ

Karol Kolankiewicz jest adwokatem - członkiem Pomorskiej Izby Adwokackiej w Gdańsku; współzałożyciel Instytutu; od 2008 roku nieprzerwanie świadczy pomoc prawną dla Okręgowej Izby Lekarskiej w Gdańsku; świadczy także usługi doradztwa prawnego dla podmiotów leczniczych; specjalizuje się w sprawach związanych z prawem medycznym i ochroną danych osobowych, jak również w sprawach karnych, odszkodowawczych oraz związanych z ochroną dóbr osobistych; prowadzi szkolenia z zakresu prawa medycznego, karnego oraz z zakresu ochrony danych medycznych; autor licznych publikacji z zakresu prawa medycznego m.in. dla Pomorskiego Magazynu Lekarskiego, Wydawnictwa Wolters Kluwer Polska, czy Wydawnictwa Wiedza i Praktyka.